

Guillaume Le Gentil o la mala sort

(1725-1792, França)

L'astrònom Guillaume Le Gentil va néixer en una família adinerada de França. De jove volia ingressar a una ordre religiosa però donat que no tenia problemes econòmics va decidir estudiar astronomia. A ell li devem el descobriment de diversos objectes com M32 (la galàxia satèl·lit d'Andròmeda), M36 i M38 (dos cúmuls oberts de la constel·lació d'Auriga) i M8 (la nebulosa Llacuna).

Però si és conegut per alguna raó en particular és per la mala sort que va tenir durant la seva intenció de mesurar el trànsit de Venus del 6 de juny de 1761, fenomen que va servir per a mesurar la distància Sol-Terra. Els trànsits de Venus no son gaire freqüents i com a membre de la Acadèmia de les Ciències de França va proposar fer una expedició per observar-lo.

Un cop aconseguit el vist-i-plau va organitzar una expedició que va sortir de França cap a l'enclavament de Puducherry (Índia), colònia francesa a l'època. Va sortir el març de 1760 fent una primera escala a l'Illa Maurici. El març de 1761 embarcà en una fragata ràpida francesa, però quan faltava poc per arribar es van assabentar que França i Anglaterra estaven en guerra i Puducherry havia caigut en mans angleses. Van haver de fer la volta, foren atacats per un vaixell anglès i van haver de fugir. Le Gentil es va haver de conformar amb veure el trànsit des de la coberta del vaixell. Les mesures que va prendre van ser de mala qualitat i inutilitzables.

Tornats a Illa Maurici, i com que el següent trànsit era en 8 anys (el 3 de juny de 1769), va decidir quedar-se a prop i aprofitar el temps cartografiant Madagascar i fent expedicions a les illes properes. Quan s'apropà la data, aconseguí passatge en un vaixell cap a Manila, lloc on es veuria el trànsit. Arribà allà i va ser molt ben rebut per l'aristocràcia local però el governador pensava que era un espia i finalment Le Gentil va haver de marxar. La guerra amb Anglaterra es va acabar i Puducherry tornava a ser colònia francesa. Hi arribà el març de 1768 i com que tenia prou temps va construir un observatori. Fins i tot els anglesos de la propera Madràs li van regalar un telescopi nou. Quan s'apropava la data el temps era excel·lent, però el dia del trànsit es va aixecar una tempesta de matinada que va tapar totalment el cel, impeding qualsevol visió.

Sense res més a fer, va decidir tornar a França, i durant la tornada, en plena tempesta, va caure a l'aigua éssent rescatat per un vaixell espanyol, que finalment el portà a Cadis. Finalment va arribar a París a l'octubre de 1771, 11 anys després de partir, per descobrir que havia estat donat per mort, la seva dona s'havia tornat a casar, les seves pertinences havien estat donades en herència a gent que ni tan sols coneixia i la seva plaça a la Acadèmia de Ciències havia estat ocupada. Va anar a varis judicis per recuperar la seva fortuna i gràcies a la intervenció del rei va aconseguir recuperar-ne una part i també una plaça a l'Observatori de París.

Es va tornar a casar i va tenir una filla. Va escriure un llibre narrant les seves peripècies anomenat "Voyage dans les mers de l'Inde". Morí el 1792.